

Inovace odborné praxe na VOV

VOV – ekonomická sekce

č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_041/0008049

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

LICENCE
Creative Commons BY-SA 4.0

Autoři:

Mgr. Miroslav Pokorný – hlavní manažer projektu
Ing. Jitka Nováková, DiS. – projektový manažer
PhDr. Eva Svobodová – VOŠ Poděbrady
Ing. David Nespěšný, MBA – VOŠ AHOL
RNDr. Kamila Slováková, Ph.D. - VOŠ GOODWILL
Mgr. Hana Bubníková - VOŠ PALESTRA
Ing. Martin Štorkán - Registr praxí

Obsah

1. Inovace odborné praxe na VOŠ	3
1.1. Analýza stavu odborných praxí na VOŠ	4
1.2. Návrh vize, koncepce odborných praxí na VOŠ	8
1.2.1. Návrh 1: Centrální systém poskytování praxí	9
1.2.2. Návrh 2: Vyhodnocení odborné praxe VOV, administrativní podpora	9
1.2.3. Návrh 3: Predikce vývoje budoucnosti profesí	10
1.2.4. Návrh 4: Legislativní ukotvení odborné praxe (akreditace oborů)	10
2. Odborná praxe na VOŠ– metodika	11
2.1. Informace a požadavky na odborné praxe	12
3. Výstupy portálů praxí v projektu VOV ekonomická sekce	12
4. Hodnocení odborných praxí	17
5. Poučení studentů před odbornou praxí	19
Závěr	22
Zdroje	23
Seznam tabulek, obrázků a grafů	23

1. Inovace odborné praxe na VOŠ

Absolventi vyšších odborných škol dlouhodobě patří na trhu práce mezi vyhledávané uchazeče o zaměstnání ve zdravotnických, pedagogicko-sociálních, ekonomických, humanitních a nejvíce v technických oborech.

Vysoce hodnocené a často zmiňovanou výhodou je zejména velké sepětí s praxí a zkušenostmi získané již během studia, jelikož téměř 50 % pedagogů na vyšších odborných školách jsou odborníci z praxe. Není tedy nic překvapivého, že se absolventi rychle zapracovávají a velmi záhy po nástupu se v každodenní praxi prezentují vysokou mírou praktických dovedností. Tím rovněž naplňují očekávání zaměstnavatelů, kteří požadují v co nejkratší době zařazení do pracovního procesu na plný výkon.

„U absolventa VOŠ se po nástupu do zaměstnání zkracuje díky absolvované praxi adaptační doba přibližně na třetinu.“ (2015, Ing. David Lesch, generální ředitel AV Media, a.s.)

„Často jako zaměstnavatelé vytýkáme školskému systému, že připravuje studenty na úkoly plynoucí z potřeb minulosti. Vyšší odborné školství dokazuje, že lze studenty vybavit znalostmi a dovednostmi i na řešení potřeb zítřka.“ (2016, Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA, prezident Unie zaměstnavatelských svazů ČR)¹

	Popis aktivity „inovace odborné praxe na VOŠ,,
Vize	Zkvalitnit a inovovat odborné praxe.
Koncepce	Vytvořit webový portál s možností registrace pro všechny školy poskytující vyšší odborné vzdělávání za všechny jednotlivé odborné oblasti, na které budou vždy novinky a aktuality ohledně portálu praxí (zákony, nově vložené školy a organizace, elektronická příručka napříč všemi oblastmi “Jak se nejlépe připravit na praxi“, vzorové smlouvy se zaměstnavateli aj.). Studenti budou moci zveřejnit své portfolio, zadávat poptávku po praxi v konkrétním podniku či na konkrétní pozici atp. Zaměstnavatelé budou moci vytvářet a editovat pozice praxí pro studenty, žádosti studentů o avizovanou pozici odsouhlasit nebo zamítnout, zadávat hodnocení o absolvované praxi atp.

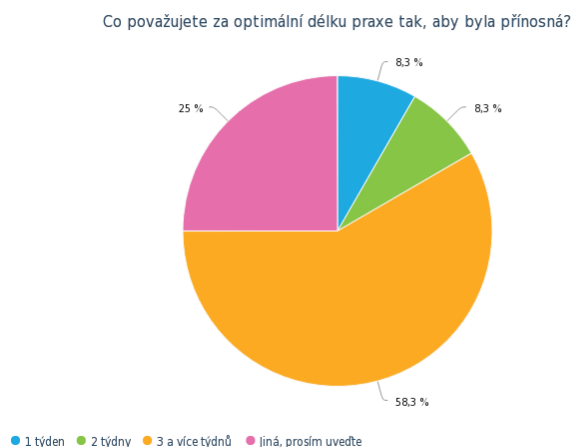
¹ Původní znění vstupní vize v projektu VOV pro klíčovou aktivitu 5 - Inovace odborných praxí na VOŠ

	Povinností pedagogických pracovníků škol bude nahlížet do hodnocení ze strany organizací a do reportů studentů, zadávat termíny praxí dle nastavení podmínek oborů dané školy, nastavovat podmínky pro splnění praxe, frekvenci odevzdávání reportů studentů a způsoby hodnocení ze strany zaměstnavatelů. Po odsouhlasení daného studenta na praxi u konkrétní organizace mu portál dovolí editovat a vygenerovat smlouvu o praxi. Všechny uzavřené a vygenerované smlouvy budou v portálu archivovány. Učitel praxe také bude moci zadávat aktuality pro studenty jeho školy.
Cíle	Cílem je zkvalitnění, zjednodušení a zprůhlednění systému a koncepce spolupráce škol s organizacemi a institucemi, které poskytují prostor a know-how pro realizaci odborné praxe studentů včetně možnosti snadných kontrol nadřízených orgánů.

1.1. *Analýza stavu odborných praxí na VOŠ*

Odborné praxe, profesně zaměřené na vyšších odborných školách jsou nespornou výhodou studia a přípravy absolventů. V rámci projektu byl vytvořen **portál Registr praxí** na <https://studentske-praxe.cz/>. V dotazníkovém šetření jsme se zaměřili na několik faktorů. Jedním z nich byla délka praxe, kterou společnosti považují za efektivní pro osvojení dovednosti a nácvik v reálném prostředí. Z celkového počtu respondentů 58,3 % firem považuje za optimální délku efektivní praxe 3 a více týdnů (lépe 4 týdny dle doplňujících informací) toto kritérium vyšší odborné školy dlouhodobě splňují.

Graf č. 1: Optimální délka praxe

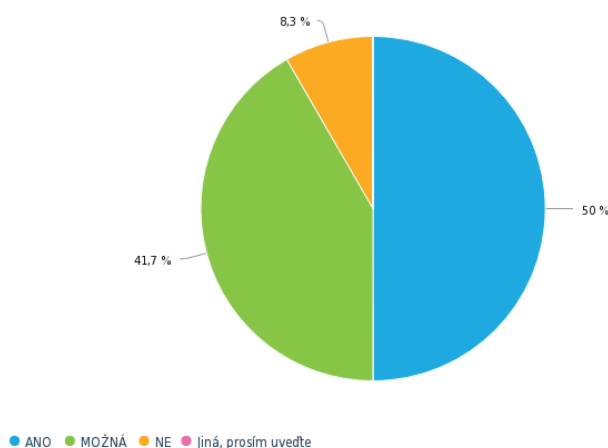

Zdroj: vlastní zpracování, dotazníkové šetření

Dalším sledovaným faktorem byla centralizace praxí v jednotném systému, který byl vytvořen v rámci projektu VOV. Z celkového počtu by 50 % firem využilo jednotný systém, dalších 41,7 % možná (u některých firem zapojených do dotazníkového šetření je tento fakt ovlivněn nezkušeností v praxi s centrálním systémem). Značná část firem pociťuje jako problematické vyčlenit odborníka pro vedení praktikanta na odborné stáži (praxi) a dalším zatěžujícím faktorem je administrativní zátěž spojená s průběhem a reflexí praxe. Celkově lze konstatovat, že firmy by optimalizovaný systém praxí uvítali..

Graf č. 2: Zájem o centrální systém praxí

Využili byste centrální systém pro spolupráci v poskytování praxí, který zjednoduší administrativní proces spojený s realizací praxe?

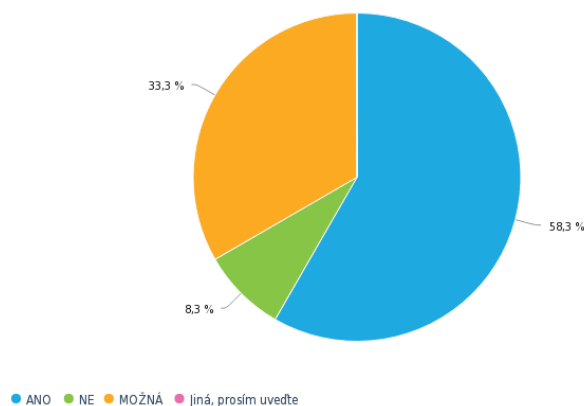

Zdroj: vlastní zpracování, dotazníkové šetření

Pro efektivní využití a potenciál výchovy prakticky zaměřeného studenta s kvalitním výstupem, je vhodným řešením motivace, ta spočívá v ocenění studenta nejen ze strany školy v rámci hodnocení praxe, ale také ze strany zaměstnavatele (firmy). Jednoduchým nástrojem, který je výstupem projektu VOV ekonomické sekce je mimo jiné certifikace (doporučení) studenta pro praxi v oboru, navazující na předchozí teoretické i praktické zkušenosti. Takový student si vytváří portfolio hodnocení praktických dovedností napříč vzdělávacími etapami a úrovněmi, které je schopen následně využít při žádosti o práci. Do takového systému by se zapojilo 58,3 % firem a 33,3 % firem občas (tento fakt opět plyne z nezkušenosti některých respondentů se systémem Registr praxí).

Graf č. 3: Doporučení studenta z odborné praxe

Bylo by pro vás přínosné vystavit studentovi doporučení z praxe a takového studenta si dle doporučení také vybrat?

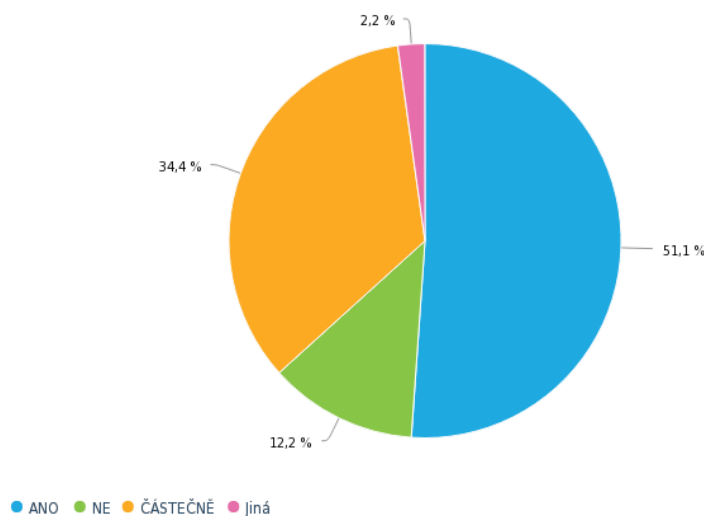

Zdroj: vlastní zpracování, dotazníkové šetření

Důležitým faktorem odborných praxí na vyšších odborných školách je reakce na turbulentní vývoj budoucnosti profesí. Z dotazníkového šetření vyplývá potřebný cíl pro budoucnost vývoje ve vzdělávání a to podílení se firem na zpětné vazbě žádoucích kompetencí absolventů škol. Na zpětné vazbě by se podílelo 51,1% firem a dalších 34,4% částečně.

Graf č. 4: Zpětná vazba kompetencí budoucích absolventů VOŠ

Máte zájem se podílet na zpětné vazbě vašich budoucích potřeb kompetencí, které preferujete od budoucích absolventů?

Zdroj: vlastní zpracování, dotazníkové šetření

SWOT ANALÝZA

Silné stránky

- Dlouhodobé profesně zaměřené praxe na VOŠ (zpravidla 4 a více týdenní blok),
- dlouhodobé zkušenosti s propojováním teoretických, praktických a profesních dovedností studentů VOŠ,
- vytvořené široké zázemí spolupracujících firem s vyššími odbornými školami,
- uplatnění absolventů na trhu práce,
- ochota škol i zaměstnavatelů ke společnému centralizování poskytovaných praxí
- povinná účast odborníků u závěrečných zkoušek a absolutoria VOŠ.

Slabé stránky

- Nedůvěra a předsudky zaměstnavatelů vůči studentům. Očekává se praktikant SŠ, nikoliv dospělý student VOŠ s manažerskými či profesními dovednostmi,
- instruktor nemá možnost věnovat se studentům v takové míře, jak by bylo potřeba, aby byla praxe opravdu přínosná.
- instruktoři praxe nejsou pedagogičtí pracovníci, jejich vedení nemusí být vždy optimální, tj. nevede k vhodnému rozvoji praktických profesních dovedností
- Nízká motivace studentů k výkonům na odborné praxi, absence dlouhodobého a systematického rozvoje hodnocení odborné praxe.

Příležitosti

- prolínání a propojování vzdělávání a odborné praxe s vazbou na NSK, NSP (kompetenční modely)
- využití potenciálu odborníků ve firmách, kteří by se mohli podílet na vzdělávání (např. nevyužitý potenciál zaměstnanců ve firmách ve věku 50/60+)
- ukotvení VOŠ ve vzdělávacím systému a posílení prostupnosti do terciárního vzdělávání profesních bakalářů
- efektivní a pružná reakce na oborovou skladbu odpovídající regionální i celostátní poptávce trhu práce ve střednědobém horizontu

Hrozby

- ohodnocení pedagoga v porovnání s odborníkem ve stejném oboru u zaměstnavatelů (odchody z pedagogické profese),
- nejednotný výklad školské a souvisejí legislativy různými aktéry (MŠMT, zřizovatel, ČŠI, školy, zaměstnavatelé),
- omezená ochota a možnosti zaměstnavatelů uvolňovat pro výuku své odborníky,
- tlak na inovace a zrychlující se technologický vývoje vyvolávají potřebu získávání nových a aktualizaci stávajících dovedností pedagogů,
- omezená znalost vzdělávacího programu pro daný obor ze strany zaměstnavatelů, z něj plynoucí omezená schopnost zapojit se do utváření obsahu odborné praxe.²

1.2. *Návrh vize, koncepce odborných praxí na VOŠ*

V odborné praxi jsou kritéria hodnocení definovány takto:

Student v průběhu jednotlivých praxí naplňuje kritéria kompetenčních modelů a pracuje s následujícími nástroji:

- portfolio,
- cíle učení,
- kompetence,
- supervize (podpora profesionálního růstu, propojení teorie s praxí)

Protože metodika by měla být obecná a pokrývat celé spektrum oborů, musí být kompetenční model značně zjednodušující. Vlastní kompetenční model je rozdělen do skupin kompetencí a ty jsou dále členěny do kompetencí, znalostí a dovedností.³

Hodnocení pak probíhá jednak ze strany garanta odborných praxí, ale také ze strany zaměstnavatele (instruktora) na praxi studenta. Podíl celku určuje škola v pravidlech hodnocení dle bodového systému, viz výše kapitola 4.

V dokumentu ministerstva „Formální rámec pro posuzování vzdělávacích programů vyššího odborného vzdělávání“ je uvedeno, že tento návrh musí mimo jiné zahrnovat „obsah

² Národní pedagogický institut České republiky (dříve Národní ústav pro vzdělávání) [online]. Copyright © [cit. 15.07.2021]. Dostupné z:

http://www.nuv.cz/uploads/P_KAP/ke_stazeni/pojeti_decizni_sfera/spoluprace_skol_se_zamestnavateli_II_manazerske_shrnuti_III_SWOT_analyza.pdf

³ Metodika Realizace odborné studentské praxe - PDF Free Download. Documents Professional Platform - PDF Download Free - ADOC.PUB [online]. Copyright © 2021 ADOC.PUB. All rights reserved. [cit. 15.07.2021]. Dostupné z: <https://adoc.pub/metodika-realizace-odborne-studentske-praxe.html>

předmětů včetně odborné praxe, návrh fyzických nebo právnických osob, na jejichž pracovištích se bude odborná praxe konat“.

Ačkoli rozsah povinné odborné praxe není stanoven, Akreditační komise pro vyšší odborné vzdělávání posuzuje rozsah praxe s ohledem na školou povinně vypracovaný profil absolventa.⁴

1.2.1. Návrh 1: Centrální systém poskytování praxí

V rámci projektu VOV ekonomické sekce bylo navázáno na projekt ESF a rozvíjen dále systém inovace poskytování centralizace odborných praxí na portále **Registr praxí**. V rámci zaměření na vyšší odborné školy byl systém rozvinut na filtrování podle:

- regionu
- oboru
- typu školy
- novinky
- dle klíčových slov
- pro zaregistrované studenty a poskytovatele, kteří mají spolupráci s jejich školou

Cílem bylo propojit odborné praxe s cyklem vzdělávání studenta a vazbou na motivaci vyhodnocením včetně doporučení z odborné praxe pro budoucí uplatnění na trhu práce. Spolupráce v projektu přinesla vyšším odborným školám základ zainteresovaných aktérů v počtu více než 367 poskytovatelů praxí a do konce projektu se jejich stav zvýšil na aktuálních 455 zapojených zaměstnavatelů napříč ČR. Stejně tak se zvýšil podíl registrovaných vyšších odborných škol.

1.2.2. Návrh 2: Vyhodnocení odborné praxe VOV, administrativní podpora

Portál Registr praxí umožňuje efektivně využít administrativních nástrojů povinných k absolvování praxe ze strany školy, zaměstnavatele i studenta. Pro jednotlivé studijní programy jsou definované standardy kompetencí, tedy souhrn dovedností, které studenti prokazují v praxi. Není povinnost hodnotit všechny. Škála hodnocení je nastavena od 9, kdy jde o nejlepší hodnocení, 0 nejhorší. Lze přidat i slovní hodnocení. Po odeslání hodnocení vidí škola u studenta, jak v jednotlivých dovednostech uspěl a kdo hodnocení vystavil.

⁴ Česká-republika: Programy mimo bakalářskou a magisterskou strukturu | Eurydice. [cit. 15.07.2021]. [online]. Dostupné z: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/programmes-outside-bachelor-and-master-structure-21_cs

Tento systém hodnocení může být veden napříč celým cyklem vzdělávání tedy od střední školy až po dosažení terciárního vzdělání.

Deník z praxe je jednou z reportovaných sestav. Zpravidla deník z praxe vyplňuje žák/student a nahrazuje papírovou formu. Firmy mají možnost přes report nahlásit např. problémy se studentem či zaslat zpětnou vazbu škole. Jak pro hodnocení, tak pro report platí, že je možno jej rozepsat, uložit a dokončit později. Teprve až hotový pak odeslat. Report i hodnocení zpravidla píše vedoucí praxe, který má v Registru praxí svůj vlastní účet spravovaný firmou. Nejde však jen o report tedy deník z praxe, ale také hodnocení praxe a výkaz práce studenta.

1.2.3. Návrh 3: Predikce vývoje budoucnosti profesí

Poskytovatelé praxí, ale i školy mají možnost se k jednotlivým standardům vyjadřovat a hodnotit jejich pohled, které dovednosti jsou více a které méně důležité. Pokud některá důležitá dovednost ve Standardu praxí chybí, mají možnost přímo v Registru praxí danou kompetenci ke standardu navrhnout jako novou a ostatní mohou přidat své hodnocení, zda považují kompetenci za důležitou.

Tento modul dává školám a firmám trvalou udržitelnost a aktuálnost potřebných kompetencí, které se promítají následně do samotného standardu praxe pro danou oblast. Pro školy je to důležitá zpětná vazba z praxe vedoucí k orientaci ve vývoji profesí.

Firmy a organizace poskytující praxe mohou aktivně ovlivňovat, jak bude profil absolventů vypadat. Mají možnost k jednotlivým standardům praxe navrhnout vlastní kompetence, které jsou z jejich pohledu důležité. Mohou se vyjadřovat i k navrhovaným kompetencím. Nově navrhované kompetence (dovednosti) se v případě širšího zájmu poskytovatelů praxe stávají součástí standardu praxí. Pro školy je tato zpětná vazba z praxe velmi důležitá a těmito moduly se i firmy nejen skrze praxe stávají součástí vzdělávacího systému.

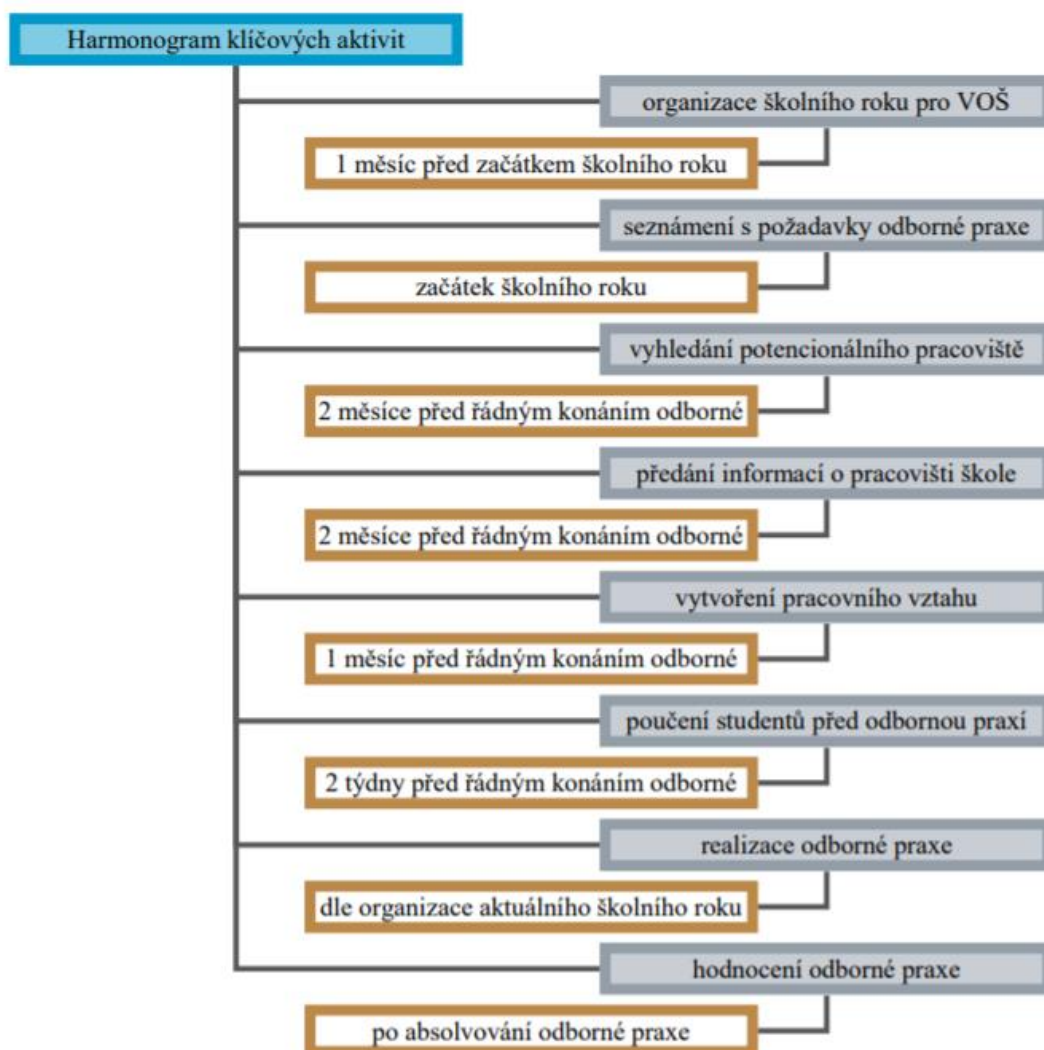
1.2.4. Návrh 4: Legislativní ukotvení odborné praxe (akreditace oborů)

Legislativní ukotvení požadavků na odbornou praxi v minimálním rozsahu a obsahu, které odpovídají předpokladům pro výkon zaměření budoucí profese (především regulované). Například vyhláškou o minimálních požadavcích na studijní programy ekonomických profesí (např. účetnictví, finance, turismus, pojišťovnictví, bankovníctví atd.). Zároveň ukotvení v požadavcích na akreditaci studijního programu.

2. Odborná praxe na VOŠ– metodika

Obr. č. 1 znázorňuje základní harmonogram činností, které jsou nutné pro zabezpečení odborné praxe studentů VOŠ.⁵

Obrázek č. 1 Harmonogram činnosti zabezpečení odborné praxe VOŠ

Zdroj: Metodika zajišťování odborné praxe studentů VOŠ, SŠ a VOŠ Nymburk

⁵ Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Nymburk, Soudní 20, autor Mgr. Tomáš Vaněk [online]. Copyright © [cit. 24.07.2021]. Dostupné: <https://www.zdravkanbk.cz/files/vos/Metodika%20odborn%C3%A9%20praxe.pdf>

Důležitými dokumenty pro odbornou praxi jsou:

- **Deník odborné studentské praxe** - součástí výstupu odborné praxe je vypracování deníku, jeho struktura je dána dohodou mezi praktikantem a odborným garantem studijním. Deník je jedním z dokumentů pro monitoring odborné praxe.
- **Report praxe** - závěrečná zpráva z odborné studentské praxe (vypracovaná praktikantem) je součástí získané kompetence a úroveň jeho zpracování je hodnocenou položkou, která slouží jako podklad pro evaluační proces.
- **Závěrečná zpráva o studentské odborné praxi** - vypracovaná zástupcem poskytovatele odborné studentské praxe je jedním z výstupů pro proces evaluace

2.1. Informace a požadavky na odborné praxe

1. Termíny odborných praxí.
2. Vhodná pracoviště (seznam možných pracovišť je aktualizován na školním intranetu).
3. Rámcové seznámení se smlouvou o obsahu, rozsahu a podmínkách praktického vyučování.
4. Realizace odborných praxí (specifika vzdělávacích oborů).
5. Vedení pracovního deníku.
6. Hodnocení odborné praxe.
7. Pravidla a požadavky školního řádu pro VOŠ.
8. Omlouvání absence a náhrada hodin odborné praxe.

3. Výstupy portálů praxí v projektu VOV ekonomická sekce

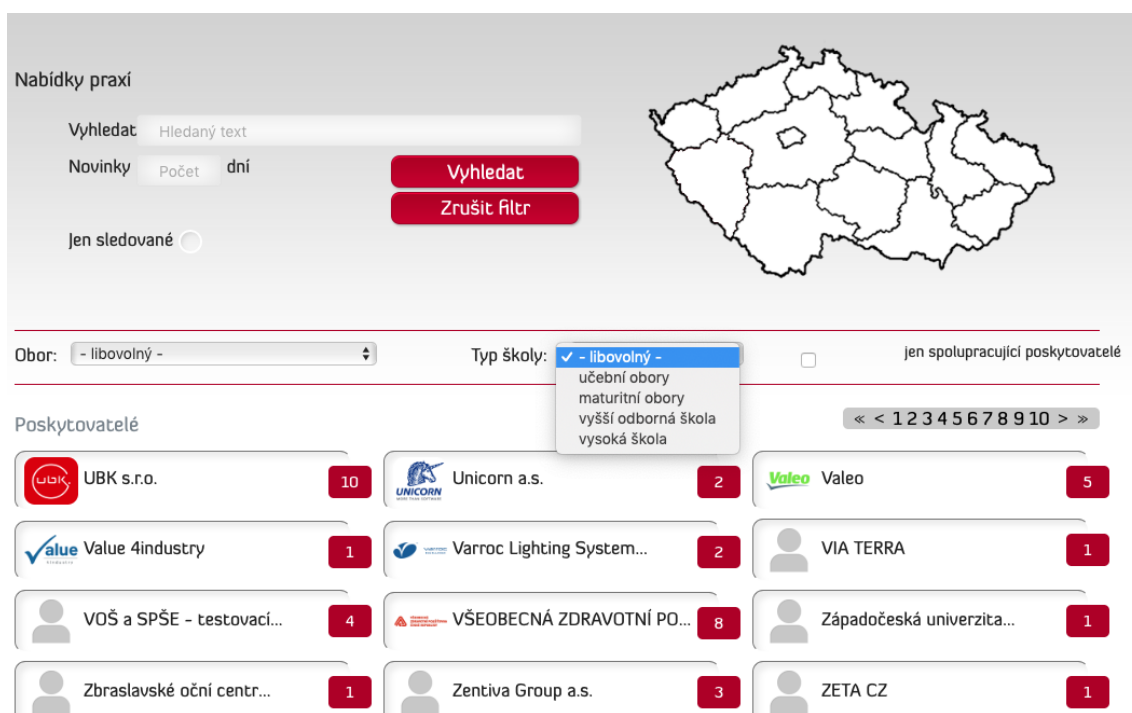
Vstupní parametry Registru praxí (navazující na ESF projekt)

- Databáze spolupracujících firem poskytujících praxe VŠ
- Je regionálně rozčleněn
- Reaguje na hodnocení zaměstnavatelů tvorbou standardů odborností VŠ

Výstupy projektu VOV ekonomická sekce

- Statistika regionálních potřeb zaměstnavatelů
- Hodnocení praxe studentů – doporučení studenta pro profesi
- Tvorba standardu profesí a jejich zaměření na VOŠ
- Statistika vývoje budoucích profesí
- Zvýšení potenciálu regionálního rozložení poskytovatelů praxí
- Spolupráce AVOŠ – centra sdružení VOŠ
- Centralizace odborné praxe napříč vzdělávací soustavou ČR (SŠ, VOŠ, VŠ)
- Odstranění administrativní zátěže při zajištění odborných praxí
- Standard smluv, BOZP, PO, pojištění odpovědnosti
- Výstupy z praxí – zprávy z praxe
- Metodická podpora škol, zaměstnavatelů, studentů – webináře
- Digitalizované výstupy dat odborné praxe

Obrázek 2: Titulní strana portálu Registr praxí

The screenshot shows the homepage of the 'Registr praxí' portal. At the top, there is a search bar with the text 'Vyhledat: Hledaný text' and a 'Vyhledat' button. Below it, there are filters for 'Novinky' (Počet, dní) and 'Jen sledované'. A map of the Czech Republic is visible on the right. The main content area is titled 'Nabídky praxí' and includes a dropdown menu for 'Obor: - libovolný -' and a 'Typ školy:' dropdown menu with options: '- libovolný -', 'učební obory', 'maturitní obory', 'vyšší odborná škola', and 'vysoká škola'. There is also a checkbox for 'jen spolupracující poskytovatelé'. Below this, a list of providers is shown with their logos and the number of offers: UBK s.r.o. (10), Unicorn a.s. (2), Valeo Valeo (5), Value 4industry (1), Varroc Lighting System... (2), VIA TERRA (1), VOŠ a SPŠE - testovací... (4), VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ PO... (8), Západočeská univerzita... (1), Zbraslavské oční centr... (1), Zentiva Group a.s. (3), and ZETA CZ (1). A pagination bar at the bottom shows '<< < 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 > >>'.

Zdroj: Registr praxí, <https://www.registrpraxi.cz/cgi-bin/WebObjects/SPraxe.woa>

Podpora nabídek praxí a poptávek ze strany těch, kteří praxi nemají

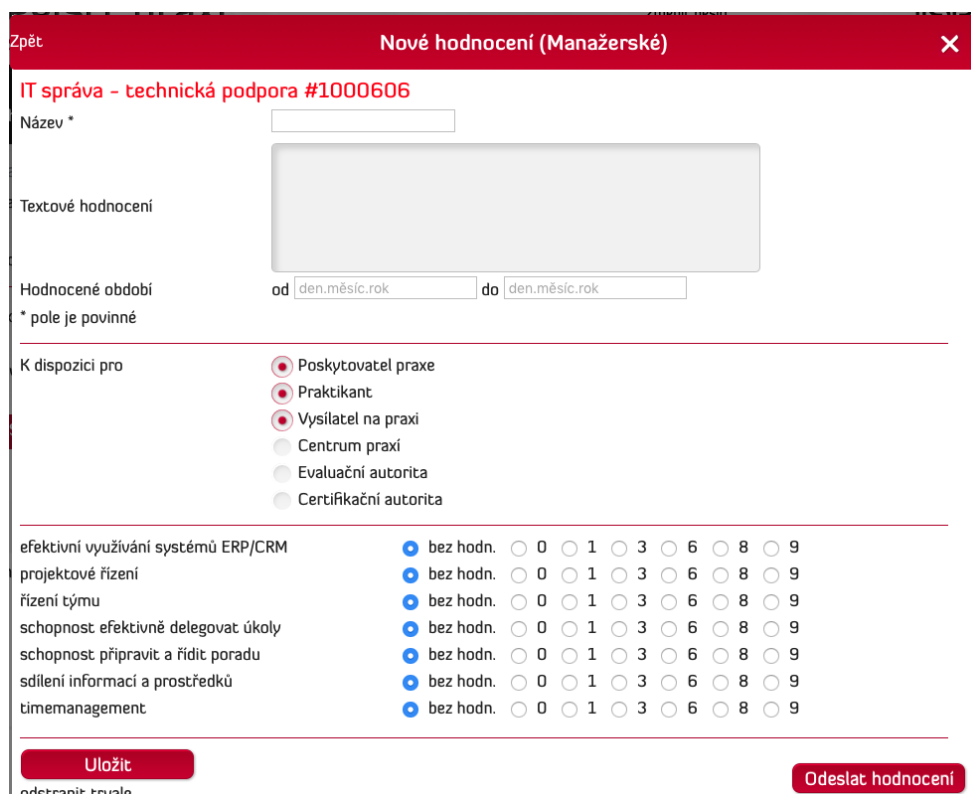
Filtrování podle:

- regionu
- oboru
- typu školy
- novinky
- dle klíčových slov
- pro zaregistrované žáky/studenty poskytovatele, kteří mají spolupráci s jejich školou

Hodnocení:

Pro jednotlivé studijní programy jsou definované standardy kompetencí, tedy souhrn dovedností, které studenti prokazují v praxi. Není povinnost hodnotit všechny. 9 je nejlepší hodnocení, 0 nejhorší. Lze přidat i slovní hodnocení. Po odeslání hodnocení vidí škola u studenta, jak v jednotlivých dovednostech uspěl a kdo hodnocení vystavil. Viz obrázek níže.

Obrázek 3: Formulář hodnocení studentské praxe

Nové hodnocení (Manažerské)

IT správa - technická podpora #1000606

Název *

Textové hodnocení

Hodnocené období od do

* pole je povinné

K dispozici pro

Poskytovatel praxe
 Praktikant
 Vysílatel na praxi
 Centrum praxí
 Evaluační autorita
 Certifikační autorita

efektivní využívání systémů ERP/CRM bez hodn. 0 1 3 6 8 9

projektové řízení bez hodn. 0 1 3 6 8 9

řízení týmu bez hodn. 0 1 3 6 8 9

schopnost efektivně delegovat úkoly bez hodn. 0 1 3 6 8 9

schopnost připravit a řídit poradu bez hodn. 0 1 3 6 8 9

sdílení informací a prostředků bez hodn. 0 1 3 6 8 9

timemanagement bez hodn. 0 1 3 6 8 9

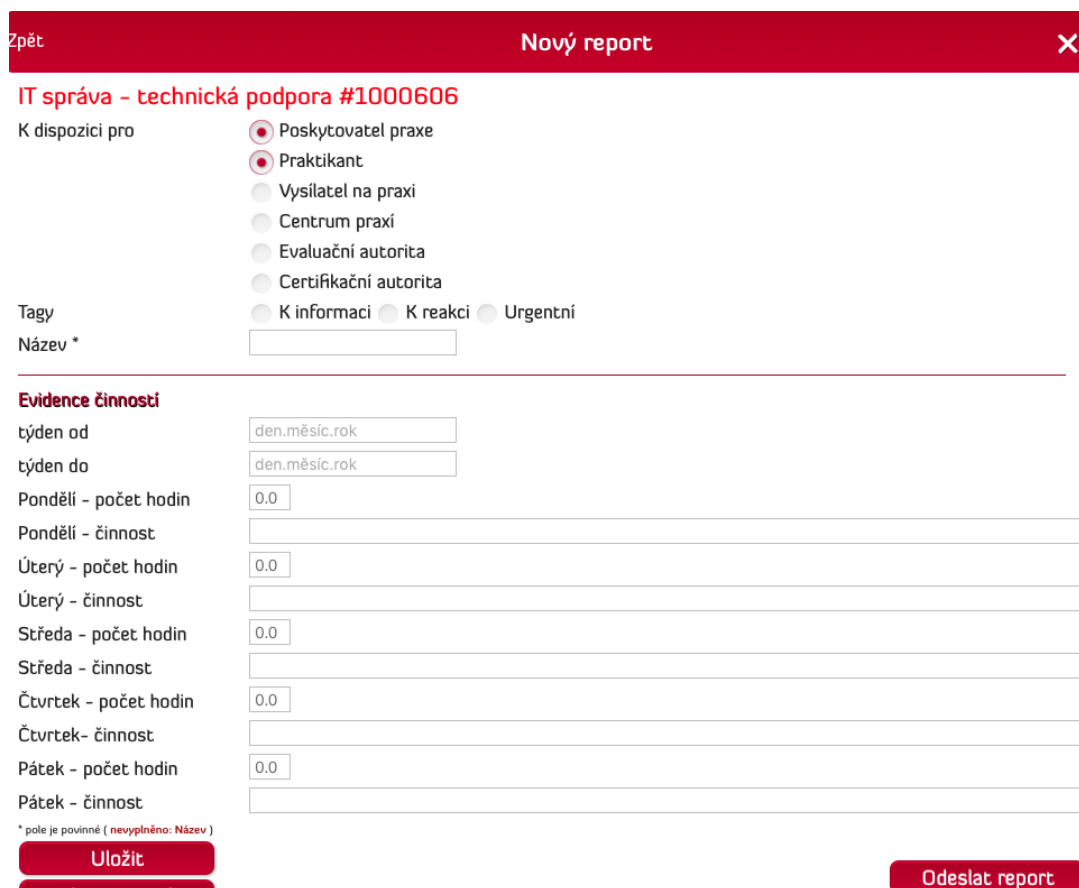
Zdroj: Registr praxí, <https://studentske-praxe.cz/>

Deník z praxe

je jednou ze sestav. Zpravidla deník z praxe vyplňuje žák/student a nahrazuje papírovou formu. Firmy mají možnost přes report nahlásit např. problémy se studentem či zaslat zpětnou vazbu škole. Jak pro hodnocení, tak pro report platí, že je možno jej rozepsat, uložit a dokončit později. Teprve až hotový pak odeslat.

Report i hodnocení zpravidla píše vedoucí praxe, který má v Registru praxí svůj vlastní účet spravovaný firmou, viz obrázek níže.

Obrázek 4: Deník ze studentské praxe

Zpět Nový report X

IT správa - technická podpora #1000606

K dispozici pro Poskytovatel praxe
 Praktikant
 Vysílatel na praxi
 Centrum praxí
 Evaluační autorita
 Certifikační autorita

Tagy K informaci K reakci Urgentní

Název *

Evidence činnosti

týden od

týden do

Pondělí - počet hodin

Pondělí - činnost

Úterý - počet hodin

Úterý - činnost

Středa - počet hodin

Středa - činnost

Čtvrtek - počet hodin

Čtvrtek - činnost

Pátek - počet hodin

Pátek - činnost

* pole je povinné (nevyplněno: Název)

Zdroj: Registr praxí, <https://studentske-praxe.cz/>

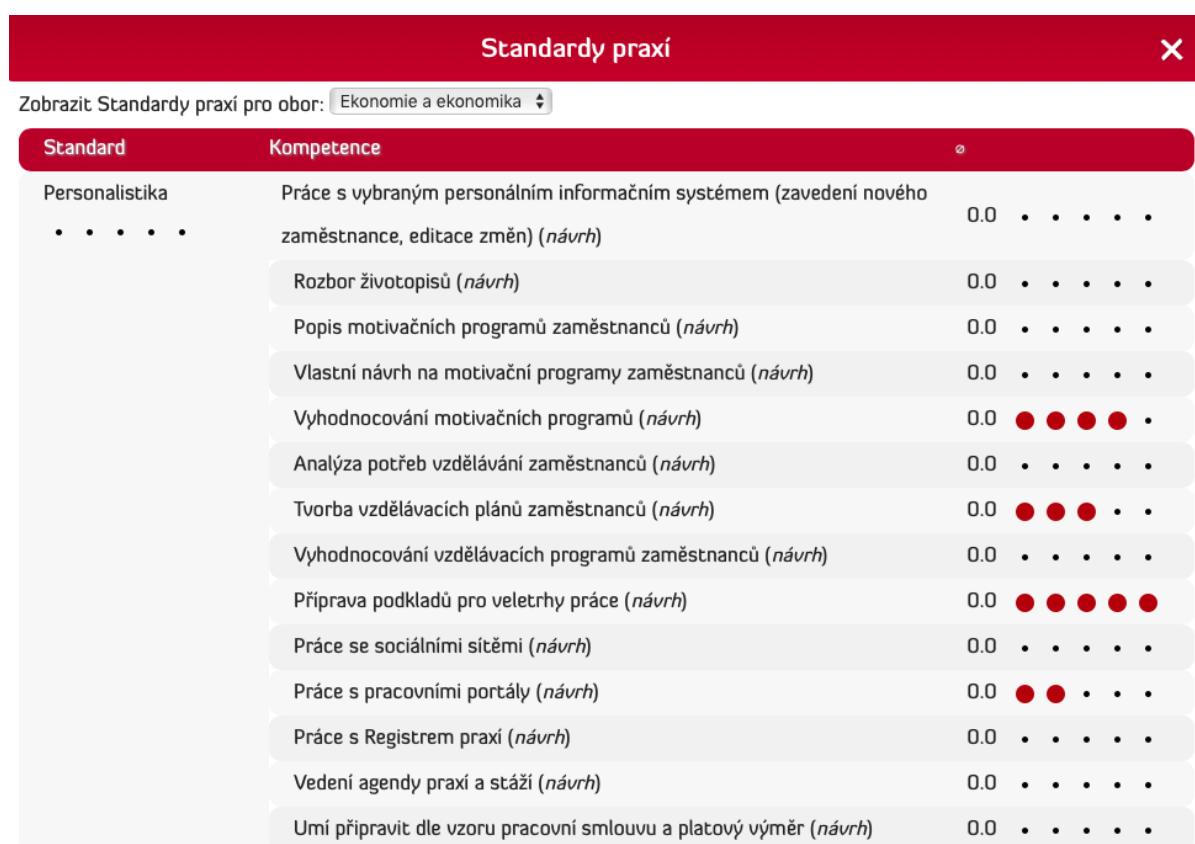
Zpětná vazba z praxe – jaké dovednosti jsou důležité

Poskytovatelé praxí, ale i školy mají možnost se k jednotlivým standardům vyjadřovat a hodnotit jejich pohled, které dovednosti jsou více a které méně důležité. Pokud některá

důležitá dovednost ve Standardu praxí chybí, mají možnost přímo v Registru praxí danou kompetenci ke standardu navrhnout jako novou a ostatní mohou přidat své hodnocení, zda považují kompetenci za důležitou.

Tento modul dává školám a firmám trvalou udržitelnost a aktuálnost potřebných kompetencí, které se promítají následně do samotného standardu praxe pro danou oblast. Pro školy je to důležitá zpětná vazba z praxe. Praktická ukázka viz obrázek níže.

Obrázek 5: Standardy praxí, hodnocení studenta VOV

Standard	Kompetence	0.0	•	•	•	•	•	•
Personalistika • • • • •	Práce s vybraným personálním informačním systémem (zavedení nového zaměstnance, editace změn) (návrh)	0.0	•	•	•	•	•	•
	Rozbor životopisů (návrh)	0.0	•	•	•	•	•	•
	Popis motivačních programů zaměstnanců (návrh)	0.0	•	•	•	•	•	•
	Vlastní návrh na motivační programy zaměstnanců (návrh)	0.0	•	•	•	•	•	•
	Vyhodnocování motivačních programů (návrh)	0.0	•	•	•	•	•	•
	Analýza potřeb vzdělávání zaměstnanců (návrh)	0.0	•	•	•	•	•	•
	Tvorba vzdělávacích plánů zaměstnanců (návrh)	0.0	•	•	•	•	•	•
	Vyhodnocování vzdělávacích programů zaměstnanců (návrh)	0.0	•	•	•	•	•	•
	Příprava podkladů pro veletrhy práce (návrh)	0.0	•	•	•	•	•	•
	Práce se sociálními sítěmi (návrh)	0.0	•	•	•	•	•	•
	Práce s pracovními portály (návrh)	0.0	•	•	•	•	•	•
	Práce s Registrem praxí (návrh)	0.0	•	•	•	•	•	•
	Vedení agendy praxí a stáží (návrh)	0.0	•	•	•	•	•	•
	Umi připravit dle vzoru pracovní smlouvu a platový výměr (návrh)	0.0	•	•	•	•	•	•

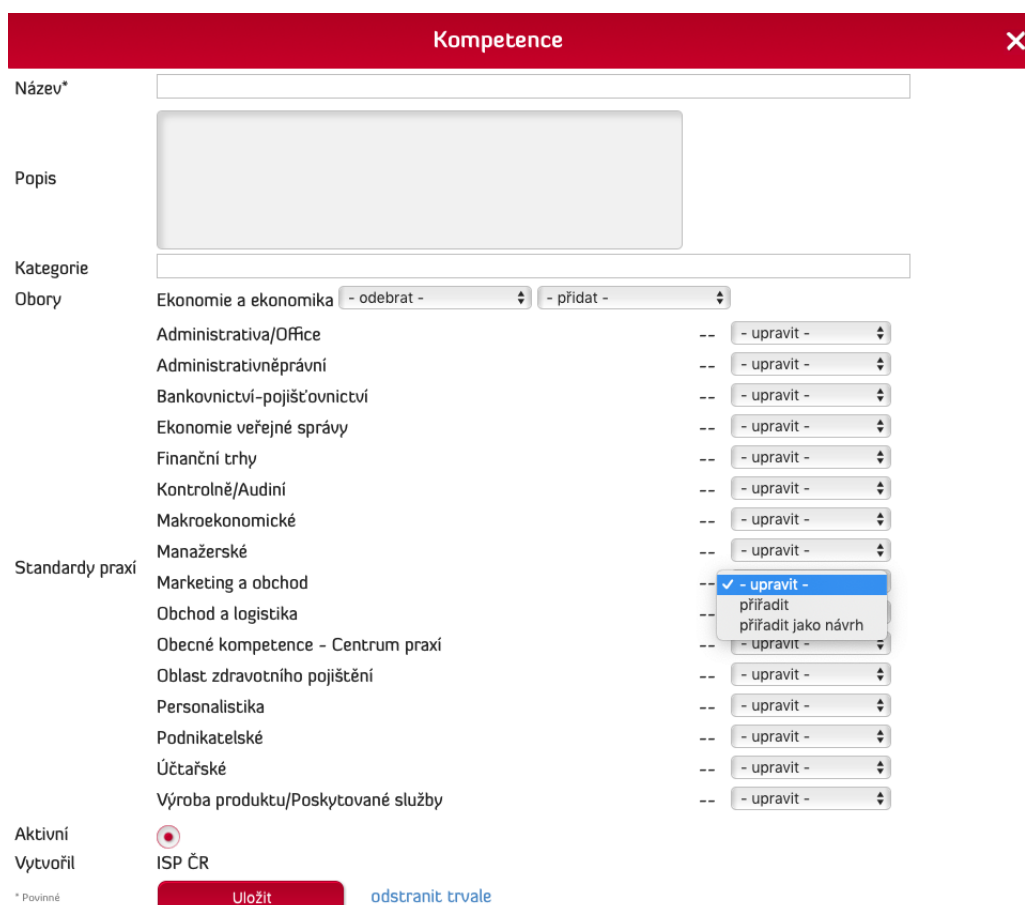
Zdroj: Registr praxí, <https://studentske-praxe.cz/>

Firmy i organizace mají možnost navrhnout vlastní kompetence

Firmy a organizace poskytující praxe mohou aktivně ovlivňovat, jak bude profil absolventů vypadat. Mají možnost k jednotlivým standardům praxe navrhnout vlastní kompetence, které jsou z jejich pohledu důležité. Mohou se vyjadřovat i k navrhovaným kompetencím, viz předchozí obrázek. Nově navrhované kompetence (dovednosti) se v případě širšího zájmu poskytovatelů praxe stávají součástí standardu praxí. Pro školy je tato zpětná vazba z praxe

velmi důležitá a těmito moduly se i firmy nejen skrze praxe stávají součástí vzdělávacího systému.

Obrázek 6: Kompetence studentů VOV

Standardy praxí	Obory
	Ekonomie a ekonomika - odebrat - - přidat -
	Administrativa/Office -- - upravit -
	Administrativněprávní -- - upravit -
	Bankovníctví-pojišťovnictví -- - upravit -
	Ekonomie veřejné správy -- - upravit -
	Finanční trhy -- - upravit -
	Kontrolně/Audiní -- - upravit -
	Makroekonomické -- - upravit -
	Manažerské -- - upravit -
	Marketing a obchod -- ✓ - upravit - přiřadit přiřadit jako návrh - upravit -
	Obchod a logistika -- - upravit -
	Obecné kompetence - Centrum praxí -- - upravit -
	Oblast zdravotního pojištění -- - upravit -
	Personalistika -- - upravit -
	Podnikatelské -- - upravit -
	Účtařské -- - upravit -
	Výroba produktu/Poskytované služby -- - upravit -

Zdroj: Registr praxí, <https://studentske-praxe.cz/>⁶

4. Hodnocení odborných praxí

Odborná praxe je nedílnou součástí studia na VOŠ, její potenciál a délka je unikátní ve vzdělávací soustavě ČR. Aby však byla plnohodnotná a efektivní je nutné propojovat spolupracující strany a vyhodnocovat nejen úsilí studenta, ale také zpětnou vazbu od zaměstnavatelů k efektivnímu nastavení odborných dovedností budoucích absolventů VOŠ.

⁶ Studentské praxe. Studentské praxe [online]. Copyright © 2021 ISP ČR. Všechna práva vyhrazena [cit. 26.07.2021]. Dostupné z: <https://studentske-praxe.cz/>

Proto je v rámci hodnotícího formuláře nutné zohlednit potřebné a požadované kompetence související s oborem studia. Aby však byl model univerzální je nutné je rozdělit do klíčových kompetencí, které se dále mohou specifikovat do potřebných oblastí požadavků.

Klíčovými kompetencemi jsou:

- Osobnostní dovednosti (osobní rysy, projevy, chování atd.)
- Komunikační dovednosti (jazykové, vyjadřovací, gestikulační atd.)
- Profesní dovednosti (organizační, manažerské, marketingové atd.)
- Odborné dovednosti (práce s IT, práce s informací atd.)

Jednotlivé dílčí kompetence jsou obodovány váhovými body, viz tabulka bodového hodnocení. V každé dílčí kompetenci lze získat maximálně stanovený počet bodů. Body získané ve skupině kompetencí se vzájemně sčítají, ale už se nesčítají mezi skupinami, klíčovými kompetencemi. Maximálním možným součtem bodů v jednotlivých skupinách je dána náročnost praxe a její zaměření. Bodovým ziskem praktikanta je pak dána míra úspěšnosti v jednotlivých klíčových kompetencích.

Tabulka č. 1: Převodní tabulku určuje stupnici dosažených výsledků

Známka	Škála v %	100		200		300		400		500		600		700		800		900		1000	
1	90 %	100	90	200	180	300	270	400	360	500	450	600	540	700	630	800	720	900	810	1000	900
2	80 %	89	80	179	160	269	240	359	320	449	400	539	480	629	560	719	640	809	720	899	800
3	60 %	79	60	159	120	239	180	319	240	399	300	479	360	559	420	639	480	719	540	799	600

Tabulka č.2: Bodové hodnocení pro jednotlivé studijní úkony z celku bodů za studijní období

Známka	Škála v %	10		20		30		40		50		60		70		80		90		100	
1	90 %	10	9	20	18	30	27	40	36	50	45	60	54	70	63	80	72	90	81	100	90
2	80 %	8	8	17	16	26	24	35	32	44	40	53	48	62	56	71	64	80	72	89	80
3	60 %	7	6	15	12	23	18	31	24	39	30	47	36	55	42	63	48	71	54	79	60

Zdroj: vlastní zpracování, bodový systém školy Ekonom Litoměřice ®⁷

PŘÍKLAD REALIZACE HODNOCENÍ:

Celkový možný počet dosažených bodů je 100, každý okruh kompetencí je optimálně rozdělen na 25 bodů (zaměstnavatel v souladu s garantem praxí vybere takové dovednosti, které budou odpovídající oboru, zaměření a efektivnímu vyhodnocení praxe) - doporučeno je stanovit minimálně 5 takových dovedností z každé skupiny. Tyto jsou pak váhově rozděleny po 5ti bodech.

Kompetenční dovednost:

• Osobnostní dovednosti	celkem 25 bodů z toho	získané body
○ Pracovitost	5 bodů	3
○ Dochvilnost	5 bodů	5
○ Plnění termínů	5 bodů	4
○ Samostatnost	5 bodů	3
○ Zodpovědnost	5 bodů	3

Celkový počet za oblast dovedností byl 25 bodů, student dosáhl 18 bodů tj. dle tabulky přepočtu výsledků studia, výsledkem je dosažení 72% což odpovídá výslednému hodnocení dobře.

Je však potřeba vyhodnotit nejprve všechny oblasti dovednosti, každá z nich vypovídá a kvalitativních předpokladů studenta, a následně stanovit celkové váhové vyjádření bodů v přepočtu na procenta a výslednou známku.

5. Poučení studentů před odbornou praxí

Odborná praxe je součástí praktického vyučování. Vytváří prostor a podmínky pro samostatnou práci studentů. Cílem odborné praxe je prohloubit a upevnit odborné dovednosti,

⁷ EKONOM, o. p. s., Úřední deska VOŠ, [online]. Copyright ©1 [cit. 25.07.2021]. Dostupné z: https://www.skolaekonom.cz/vos/upload/files/uredni-deska/koln-d-2020_2021.pdf

návyky, pracovní vlastnosti a rozvíjet morální a intelektuální schopnosti studentů. Nezbytné však je poučení studentů ještě před nástupem na odbornou praxi v následujících bodech:

- Zajištění BOZP na pracovišti – pokyny k dodržování školního řádu a dalších předpisů týkajících se absolvování mimoškolní odborné praxe (vnitřní řády organizací, pracovní a provozní řády konkrétního pracoviště). Poskytovatel praxe zajišťuje vstupní proškolení studenta o předpisech BOZP a PO, platných pro pracoviště poskytovatele.
- Na studenty se v období odborné praxe vztahují ustanovení zákoníku práce, zákon č. 262/2006 Sb.
- Změny zdravotního stavu, které mohou mít vliv na zapojení studenta na odborné praxi, oznamují studenti okamžitě svému vedoucímu studijní skupiny.
- Vnitřní řád školy – chování studentů ve škole a při činnostech organizovaných školou, chování studentů při praktickém vyučování – odborné praxi. Kázeňské a pracovní přestupky jsou řešeny v souladu se školním řádem a dalšími platnými předpisy z oblasti výchovy a vzdělávání na vyšších odborných školách.
- Dodržování pokynů poskytovatele, který zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovišti poskytovatele odborné praxe.
- Porušením této povinnosti může být hodnoceno jako disciplinární přestupek.
- Poučení o zachování mlčenlivosti a ochrany dat poskytovatele ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., v platném znění a zákona č. 372/2011 Sb.
- Používání osobních ochranných pomůcek. Student je povinen dle vyhodnocení rizik a konkrétních podmínek na pracovišti využívat osobní ochranné pomůcky.
- Seznámení se zásadou hlášení každého pracovního úrazu na pracovišti poskytovatele. Student hlásí každý úraz a poškození zdraví instruktorovi (poskytovateli), který zasílá škole kopii záznamu o úraze.

Primárním úkolem odborné praxe je především získat odborné kompetence daného oboru, naučit studenta, získat odborné pracovní návyky a přiměřenou manuální zručnost nutnou pro vykonávání své budoucí profese. Během realizace odborné praxe studenti získávají vztah k

**Vyšší odborná škola, Obchodní akademie, Střední odborná škola
a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky EKONOM, o. p. s.,
Litoměřice, Palackého 730/1**

obecně prospěšná společnost

zřizovatel školy: Občanské sdružení soukromých učitelů Litoměřice

výkonu budoucího povolání, k odpovědnosti za vykonanou práci, k pocitu sounáležitosti s pracovním kolektivem, k respektování názoru ostatních, schopného reagovat na trh práce atd.

Závěr

Student má v průběhu povinné praxe ojedinělou možnost pochopit fungování institucí a organizací, sledovat práci zkušených mentorů, pod jehož vedením se naučí připravovat na samostatnou práci, reflektovat vlastní činnost, využívat zpětné vazby pro zlepšování vlastního výkonu v práci. Za klíčové informace jsou přitom považovány ty, které souvisejí s výkonem odborné činnosti studenta v přímé vazbě na práci v oborovém zaměření studia.

Vazby mezi zaměstnavateli, vyššími odbornými školami a studenty jsou podstatnou částí kvalitního profesního rozvoje. Vzájemná zpětná vazba přináší potřebná zjištění a vazbu na splnění požadavků trhu práce. Pokud je student takto veden již od počátku svého vzdělávání, roste také potenciál odborných praxí v průběhu studijního života.

Výhodou je délka praxe na VOŠ, kterou zaměstnavatele hodnotí příznivě a jako efektivní. Na druhé straně je zde pro zaměstnavatele zpravidla bariérou v poskytování praxí studentům, vyčlenění mentora z řad zaměstnanců, administrativní zátěž a občas nízká efektivita výkonu a zájmu studenta. Nicméně pokud je praxi věnován dostatečný čas a kvalitní odborné vedení často se jedná o potenciální výchovu budoucích zaměstnanců.

Z tohoto důvodu je nutná podpora a začleňování odborné praxe do jednotlivých studií, na vyšších odborných školách profesně vedených s vysokým procentem úspěšnosti jejich absolventů v budoucím zaměstnání.

Zdroje

Česká-republika: Programy mimo bakalářskou a magisterskou strukturu | Eurydice. [cit. 15.07.2021].
[online]. Dostupné z: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/programmes-outside-bachelor-and-master-structure-21_cs

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Nymburk, Soudní 20, autor Mgr.
Tomáš Vaněk [online]. Copyright © [cit. 24.07.2021]. Dostupné:
<https://www.zdravkanbk.cz/files/vos/Methodika%20odborn%C3%A9%20praxe.pdf>

Studentské praxe. Studentské praxe [online]. Copyright © 2021 ISP ČR. Všechna práva vyhrazena
[cit. 26.07.2021]. Dostupné z: <https://studentske-praxe.cz/>

EKONOM, o. p. s., Úřední deska VOŠ, [online]. Copyright ©1 [cit. 25.07.2021]. Dostupné z:
https://www.skolaekonom.cz/vos/upload/files/uredni-deska/koln-d-2020_2021.pdf

Seznam tabulek, obrázků a grafů

Tabulka č. 1: Převodní tabulku určuje stupnici dosažených výsledků

Tabulka č. 2: Bodové hodnocení pro jednotlivé studijní úkony z celku bodů za studijní období

Graf č. 1: Optimální délka praxe

Graf č. 2: Zájem o centrální systém praxí

Graf č. 3: Doporučení studenta z odborné praxe

Graf č. 4: Zpětná vazba kompetencí budoucích absolventů VOŠ

Obrázek 1: Harmonogram činnosti zabezpečení odborné praxe VOŠ

Obrázek 2: Titulní strana portálu Registr praxí

Obrázek 3: Formulář hodnocení studentské praxe

Obrázek 4: Deník ze studentské praxe

Obrázek 5: Standardy praxí, hodnocení studenta VOV

Obrázek 6: Kompetence studentů VOV